

Uchwała nr XXX/236/05

Rady Miejskiej w Głuchołazach

z dnia 30 marca 2005 r.

w sprawie zatwierdzenia Programu Rozwoju Miejscowości Jarnołówek.

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt.6 ustawy z dnia 8 marca 1990r.o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153. poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. nr 102, poz. 1055, nr 116, poz. 1203) Rada Miejska w Głuchołazach uchwała co następuje:

§ 1

Zatwierdza się Plan Rozwoju Miejscowości Jarnołówek, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Głuchołaz.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej

Mariusz Migala

Gmina Głucholazy

Jarnołówek

PLAN ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI

Jarnołówek 2005

CZĘŚĆ I

OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO I WYBRANYCH KIERUNKÓW ROZWOJU WSI

I. Charakterystyka miejscowości

I.1. Położenie

Jarnołówek (350-380 m npm) - urocza miejscowość wypoczynkowa położona w dolinie Złotego Potoku, u stóp Kopy Biskupiej. Według podziału fizyczno – geograficznego Polski należy ona do mezoregionu *Góry Opawskie*, wchodzącego w skład makroregionu *Sudety Wschodnie*. Cały obszar miejscowości znajduje się na terenie Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie”.

I.2 Rys historyczny

Jarnołówka – (niem. Arnoldsdorf), do 1947 r. Jarantowice. Wieś w dolinie Złotego Potoku. Po raz pierwszy pojawiła się w dokumentach roku 1368. Od początku była własnością biskupów wrocławskich wyjątkiem lat 1339 – 1361, kiedy to znalazła się w rękach króla Czech Jana Luksemburskiego. Bezpośrednią przyczyną założenia Jarnołówki, było, najprawdopodobniej, odkrycie pokładów rud złote, które eksploatowano w rejonie południowym wsi, tuż przy granicy państwowej, oraz w dolinie Złotego Potoku. W 1372 r. miejscowość wymieniona została jako Arnoldi villa, później Arnoldsdorff (wieś Arnolda). Wieś założona przez osadnika i późniejszego pierwszego sołtysa-Arnolda, należała długo do biskupów wrocławskich. Wytoczona w roku 1742 nowa, prusko – austriacka granica, oddzieliła Jarnołówkę od Złanych Hor, z którymi miejscowość była silnie związana gospodarczo. Potwierdza to istnienie drogi łączącej obie miejscowości, którą wykorzystywano do 1945 r. Wieś wielokrotnie była nawiedzana przez powodzie, z których największa miała miejsce w lipcu 1903 r. Olbrzymie masy wody zabrały wiele gospodarstw, oraz zburzyły barokowy kościół parafialny. Obecnie w tym miejscu stoi budynek szkoły. Nowy kościół został wybudowany w pobliżu w roku 1907. Miesiąc później przyjechała to Jarnołówka cesarzowa niemiecka Augusta Wiktoria, która wspomogła odbudowę wsi, i jak się powszechnie przyjmuje, wymusiła na odpowiednich władzach budowę tamy oraz suchego zbiornika na Złotym Potoku, które przed kolejnymi podwoziami, chronią dolinę do dnia dzisiejszego.

Początek XX w., dzięki odkryciu tutejszych walorów turystycznych i klimatycznych, to największy rozwój Jarnołówki. Miejscowość otrzymała połączenie drogowe z Głucholazami i Prudnikiem, dzięki czemu z roku na rok przyjeżdżało tu co raz więcej kuracjuszy i wczasowiczów. Wieś została szybko zelektryfikowana i zwodociągowana, niestety brak do dnia dzisiejszego kanalizacji. Powstawały liczne pensjonaty, domy wczasowe i sanatoria. Do najciekawszych obiektów z tego okresu, należy dzisiejsze prewentorium „Aleksandrówka”, które wybudowano w latach dwudziestych pewien śląski przemysłowiec. O znaczeniu miejscowości może świadczyć fakt, że znajdowały się tutaj aż trzy stacje benzynowe. Dużą atrakcją Jarnołówki, a zarazem magnesem ściągającym tutaj rzesze ludzi, było lotnisko szybowcowe na stokach Krzyżowej, gdzie istniała szkółka lotnicza, zaliczana do najważniejszych na Śląsku.

Jarnołtówek przed II wojną światową był, niemal od zawsze, również ważnym ośrodkiem rzemieślniczym. Tutaj z miejscowego łupka wyrabiano dachówki, dzięki bliskości lasu funkcjonowało wiele firm meblarskich i stolarskich, a nad Złotym Potokiem działał młyn papierniczy, który rozebrano w latach 60-tych XX wieku.

W 1997 r. wieś nawiedziła kolejna wielka powódź. Wody Złotego Potoku zabrały całkowicie lub znacznie uszkodziły 5 budynków mieszkalnych. Zalanych zostało 8 gospodarstw i zerwane 2 mostki. Wody spływające z gór zniszczyły drogi i szlaki turystyczne. Większość zniszczeń udało się już usunąć: odbudowano domy, zmodernizowano tamę

1.3 Środowiska przyrodnicze

Geologia

Obszar Jarnołtówka zlokalizowany jest w obrębie masywów górskich Gór Opawskich zbudowanych ze zmetamorfizowanych kompleksów twardych i odpornych na niszczenie skał z przelomu dewonu i karbonu. Warstwy andeohorskie, zaliczane do dewonu górnego i karbonu dolnego, reprezentują: zieleńce wapniste, łupki fylitowe i szarogłazy.

Osady piaszczysto-żwirowe zlodowacenia bałtyckiego budują taras akumulacyjny do ok. 1,5-4 m w dolinie Złotego Potoku. Cały obszar Gór Opawskich w okresie rozwoju klimatu peryglacialnego zlodowacenia bałtyckiego, podlegał procesom erozyjno-denudacyjnym. W ich wyniku rozwinęły się pokrywy deluwialne, pylasto-piaszczyste z rumoszem skalnym (pokrywy gruzowe), na przedgórzu zaś pokrywy lessowate. Utwory holoceniowe reprezentowane są przez osady piaszczysto-żwirowe, budujące tarasy zalewowe w dolinach Złotego Potoku i Bystrego Potoku. Żwiry i piaski tarasowe pokryte są osadami pylasto-piaszczystymi typu mady rzecznej uprawowej.

Zróznicowana budowa geologiczna Gór Opawskich wywarła wpływ na urozmaicenie rzeźby terenu. Deniwelacje terenu pomiędzy najwyższym szczytem-Kopą Biskupią a doliną Złotego Potoku dochodzą do 570 m.

Gleby

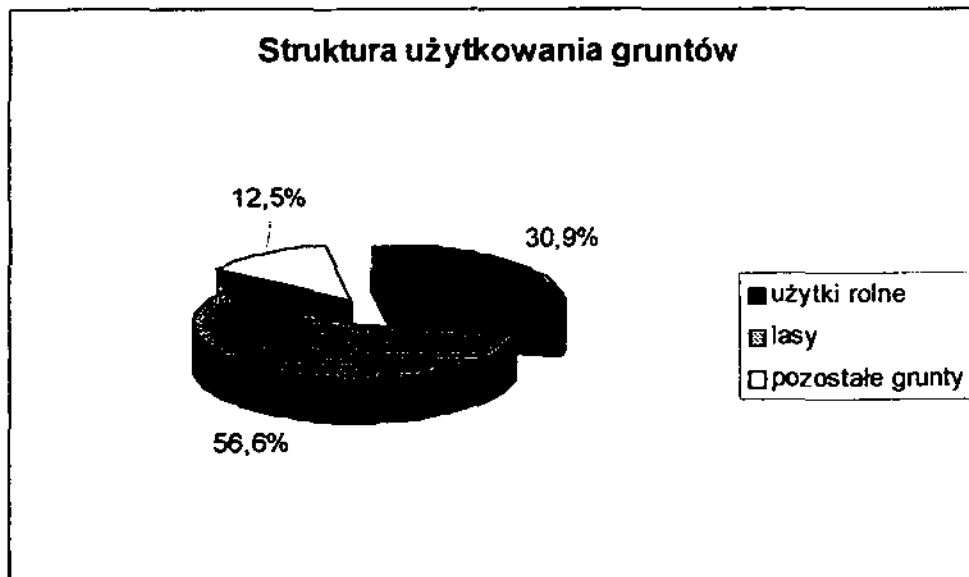
Na obszarze tym dominują gleby brunatne (gleby górskie). Zajmują one na 68% powierzchni. Z danych dokumentacyjnych dotyczących rolniczej przydatności gleb wynika, że wśród gruntów ornyc przeważają gleby klasy IV (66,8% powierzchni ogólnej gruntów ornyc), natomiast wśród użytków zielonych gleby klas IV (46,6%) i V (45,7%).

Udział kompleksów rolniczej przydatności gleb w gruntach ornyc.

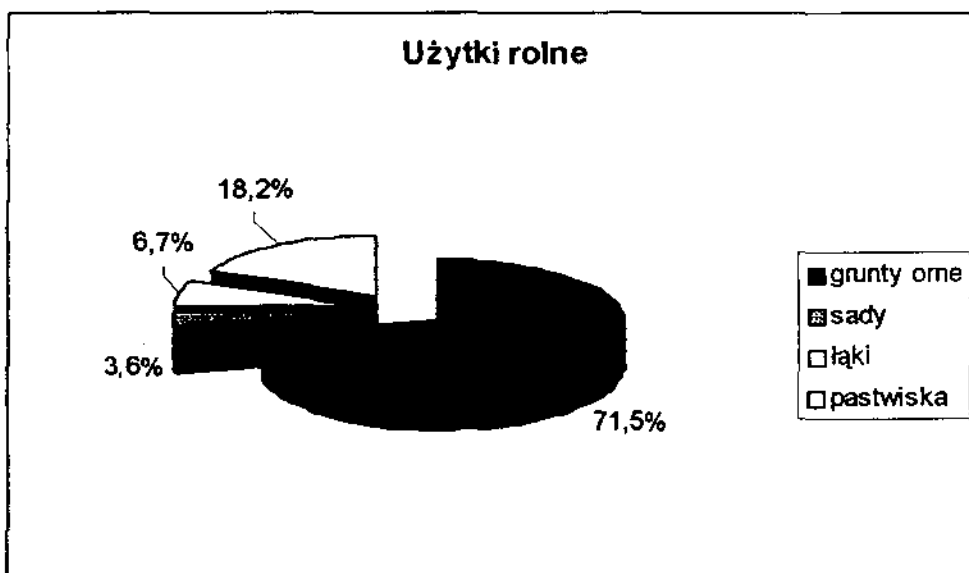
Nazwa kompleksu	Udział w ogólnej powierzchni gruntów ornyc w %
Pszenny b. dobry	-
Pszenny dobry	24,2
Pszenny wadliwy	0,3
Żytni b dobry	-
Żytni dobry	-
Żytni słaby	-
Żytni b. słaby	-
Zbożowo – pastewny mocny	-
Pszenny górski	72,4
Grunty orne przeznaczone na użytki zielone	3,1

Struktura użytkowania gruntów

Ogólna powierzchnia gruntów wsi Jamońtówek wynosi 1 070 ha, z czego użytki rolne zajmują 330 ha (30,9%), lasy 606 ha (56,6 %) a pozostałe grunty 134 ha (12,5%).

Wśród użytków rolnych grunty orne stanowią 236 ha (71,5%), sady 12 ha (3,6 %), łąki 22 ha (6,7%) a pastwiska 60 ha (18,9%).

Warunki hydrograficzne

Wieś położona jest w dolinie Złotego Potoku, który ma swoje źródła na terenie Czech, a kończy swój bieg wpadając do Prudnika. Z uwagi na górski charakter cieku, a co za tym idzie bardzo duże spadki podłużne, znajduje się na nim szereg progów redukujących spadek do wartości 6 – 11‰. W Jarnołtówku, na biegu Złotego Potoku, usytuowany jest jedyny na terenie gminy Głucholazy zbiornik przeciwpowodziowy.

Rezerwaty przyrody

- "Cicha Dolina" - powołany Rozporządzeniem Wojewody Opolskiego Nr P/5/99 z dnia 1 marca 1999 r., o powierzchni 56,94 ha, obejmujący drzewostany zbliżone do naturalnych zlokalizowane w dolinie Bystrego Potoku. Największy udział powierzchniowy mają w nim lite lasy bukowe w wieku od 100 do 150 lat. Na szczególną uwagę zasługują też okazałe jodły (*Abies*), świerki (*Picea*), dęby (*Quercus*), jesiony (*Fraxinus*), jawory (*Acer pseudoplatanus*), olsze (*Alnus*) i brzozy (*Betula*). Stwierdzono kilka stanowisk naparstnicy purpurowej (*Digitalis purpurea*), lilii złotogłów (*Lilium martagon*). W runie leśnym spotykamy najczęściej: kosmatkę (*Luzula*), narecznicę samczą (*Dryopteris filix-mas*), szczawik zajęczy (*Oxalis acetosella*), niecierpka pospolitego (*Impatiens noli-tangere*), marzankę wonną (*Asperula odorata*), borówkę czernicę (*Vaccinium myrtillus*). Uwagę zwracają też ciekawe zwietrzliny skalne i niewielki ciek wpadający do Bystrego Potoku.

Pomniki przyrody ożywionej

Na obszarze wsi znajdują się 3 obiekty wpisane do rejestru pomników przyrody ożywionej.

Lp.	Nr rejestru pomników	Gatunek	Wiek (lata)	Obwód (cm)	Wysokość (m)	Położenie
1.	15 (2 szt.)	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	220 220	350 325	26 28	Po prawej stronie alei prowadzącej do dworu w Jarnońtówku
2.	17 (2 szt.)	Topola biała <i>Populus alba</i>	150 150	380 świadek	30 4	Jedno drzewo w parku otaczającym dwór, drugie przed budynkiem dworu w Jarnońtówku
3.	434	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	320	490	32	Przy drodze prowadzącej na Biskupią Kopę, przy budynku posesji w Jarnońtówku 182

Pomniki przyrody nieożywionej

Na terenie Jarnońtówka wyróżniono kilka stanowisk proponowanych jako pomniki przyrody nieożywionej, ważnych dla dokumentacji zdarzeń geologicznych i celów dydaktyczno-krajobrazowych, stanowiących również przyrodnicze atrakcje turystyczne.

Są to:

- grupa odsłoneń warstw andelohorskich 2 000m², wysokości do 15 m, przy szosie prowadzącej z Jarnołtówka do Pokrzywnej;
- grupa odsłoneń warstw andelohorskich w kształcie ambony skalnej o pow. 100m² i wysokości 2 m przy niebieskim szlaku w drodze z Jarnołtówka na Biskupią Kopę nazwana „Karlikami”. Tworzy ona taras z malowniczym widokiem na dolinę Złotego Potoku;
- kamieniołom po eksploatacji łupków „Gwarkowa Perc” przy ścieżce dydaktyczno-przyrodniczej, prowadzącej wzdłuż Bystrego Potoku na Biskupią Kopę;
- kompleks odsłoneń skalnych o nazwie „Karolinki”, stanowiących północną krawędź przełomowej doliny Złotego Potoku;

I.4 Infrastruktura techniczna

Drogi

Przez wieś przebiega droga powiatowa nr 1617 O Łąka Prudnicka - Starowice, będąca w gestii Zarządu Dróg Powiatowych w Nysie.

Usuwanie / wywóz odpadów

Odpady komunalne z terenu sołectwa usuwane są w miarę potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie, i deponowane na składowisku komunalnym w Konradowie. Zbiórkę odpadów wielkogabarytowych organizuje się w gminie Głucholazy 2 razy w roku.

Zaopatrzenie w gaz

Sołectwo nie zostało do tej pory zgazyfikowane i odbiorcy z jego obszaru korzystają z gazu płynnego w butlach.

Telekomunikacja

Sołectwo Jarnołtówek obsługiwane jest Rejon Telekomunikacji w Nysie. Zarejestrowanych jest tu 163 abonentów, z czego 127 to numery prywatne, a 36 należące do instytucji i firm. Głównym operatorem telekomunikacyjnym na terenie gminy Głucholazy jest Telekomunikacja Polska S.A. W Jarnołtówku znajduje się centrala wyniesiona o pojemności 1000 numerów. Sieć telekomunikacyjną uzupełnia

rozwijającą się telefonia bezprzewodowa. W rozwoju usług telekomunikacyjnych należy dążyć do rozwoju sieci usług teleinformatycznych

Elektroenergetyka

Wieś jest całkowicie zelektryfikowana. Koncesję na przesył, dystrybucję i obrót energią elektryczną na obszarze województwa opolskiego, w tym gminy Głucholazy, posiada Zakład Energetyczny Opole S.A.

Zaopatrzenie w wodę

Na terenie wsi funkcjonuje wodociąg zasilany głównie przez tranzyt wody z Głucholaz oraz w niewielkiej części z małych ujęć zlokalizowanych na terenie miejscowości.

Długość czynnej sieci rozdzielczej bez przyłączy w km	Budynki mieszkalne i zbiorowego zamieszkania przyłączone do sieci wodociągowej		Woda pobrana z ujęć w tys. m ³ /rok	Woda dostarczona w tys. m ³ /rok	
	Długość przyłączy w km	Liczba przyłączy		razem	W tym gosp. domowym, zbiorowym i indywidualnym gosp. rolnym
Stan na koniec 2004 roku			W roku 2004		
7,4	4,0	202	14,3	51,3	26,8

Gospodarka ściekowa

Ścieki magazynowane są tam w zbiornikach bezodpływowych i dowożone okresowo do punktów zlewnych kolektora wozami asenizacyjnymi.

Wysokie koszty wywozu są przyczyną nieprawidłowości takich jak nieszczelne wykonanie zbiorników, wywożenie ścieków do lasu, rowów przydrożnych, na wysypisko śmieci

1.5 Zabytki

1. Kościół św. Bartłomieja wzmiankowany w 1339 r. Do 1903 r. stał w miejscu obecnej szkoły. Zniszczony przez powódź został rozebrany i wybudowany w nowym miejscu w 1907 r. Wewnątrz marmurowa płyta dotycząca fundacji poprzedniego kościoła 1753 – 54. Na pobliskiej plebani chorągiewka z postacią św. Bartłomieja i

datą 1754, przeniesiona z poprzedniego kościoła. Przed budynkiem granitowa, zapewne średniowieczna, kropielnica.

2. Zespół dworski z drugiej poł. XIX wieku. Powstał w miejscu dawnego dworu obronnego z XVI w. Z tego okresu zachowała się jedynie fosa i fragmenty murów. Stojąca obok barokowa oficyna wzniesiona została w poł. XVIII wieku. W otaczającym dwór parku znajduje się wiele drzew - pomników przyrody.

3. Tama na Złotym Potoku wybudowana została w 1907 roku jako zapora przeciwpowodziowa zabezpieczająca okolice przed gwałtownie wzbierającymi, w wyniku deszczów, wodami górskiego potoku, Liczy 15,4 m wysokości i około 50 m długości. Podczas powodzi w lipcu 1997 roku brakowało zaledwie 30 cm do przelania się wody nad zaporą.

4. Górski Dom Turysty – schronisko pod Kopą Biskupią. Wybudowane w latach 1924-25, rozbudowane w roku 1927. Nosi nazwę Bohdana Małachowskiego, ale po wojnie tłumacząc nazwę niemiecką bardzo długo nazywane było „Górnoślązaczka”.

5. Zabytkiem kultury materialnej, dokumentującym sztukę ogrodniczą jest Park pałacowy w – założony pod koniec XIXw., pow. 2 ha, wiek drzew 90 – 150 lat. W drzewostanie parku dominują lipa drobnolistna, jesion wyniosły, buk pospolity i dąb szypułkowy. Kilka drzew to proponowane pomniki przyrody, np. Tulipanowiec amerykański o obwodzie 3,90 m i wiąz polny o obwodzie 3,95 m.

I.6 Infrastruktura turystyczna

Baza noclegowa

Na terenie Jamońcówka zlokalizowanych jest 15 obiektów bazy noclegowej, dysponująca 785 miejscami całorocznym, 140 sezonowymi i 40 na polach namiotowych. Podstawowe informacje na ich temat przedstawia poniższa tabela>

Lp.	Nazwa, adres i telefon ośrodka	Dodatkowe urządzenia sportowo rekreacyjne	Ilość miejsc noclegowych			Gastro nomia
			ogółem	Stale	sezon	
1	Górski Dom Turysty PTTK „Pod Kopą Biskupią” im. B. Małachowskiego Jamońcówek tel. 4397-584	Świetlica, miejsce na ognisko	48	48		Bar
2	Ośrodek Wypoczynkowy „Daftur” Jamońcówek 3 Tel. 4397551	Plac zabaw, boisko sportowe	80	20	60 domki kemp	Stołówka

3	Osrodek Rehabilitacyjno Wypoczynkowy "Max" Jamońówek 32b Tel. 4397-694	Kino domowe, staw, gry rekreacyjne	49 w tym: 1 x1 os. 9 x2os. 10 x3os.	49		Stołówka
4	Ośrodek Wypoczynkowo-Leczniczy „Społem” Jamońówek 4 tel. 4397-665	Boisko sportowe, plac zabaw dla dzieci, miejsce na ognisko, sala konferencyjna, sala rehabilitacyjna	120 w tym: 25 x2os. 15x 3os.	120		Stołówka
5	Ośr. Kolonijny "Olsza" Jamońówek 16 Tel. 4397560	Kort tenisowy, miejsce na ognisko, sala konferencyjna	107	67 pok-2-3 os.	40 domki kemp.	Stołówka
6	Pensjonat " Pod Lipami" Jamońówek 14 Tel. 4397593	Pole kempingowe	9 pok. 1,2,3 os.	9		Kawiarenka czynna w sezonie
7	Ośr. Wczasowy "Eden" Jamońówek Tel.4397570	Basen dziecięcy, bilard, boisko sportowe	120 pok. 1-3 os.	80	40	Stołówka
8	Ośrodek Wypoczynkowo - Szkoleniowy „ Lesnik” Jamońówek 202 tel. 4397-593	Boisko sportowe, letni basen dla dzieci, miejsce na ognisko	102 w tym: 25 x 2 os. 12x 4 os.	102		Stołówka kawiarnia
9	Ośr. Rehabilitacyjno Wypoczynkowy " Potok" Jamońówek 52 Tel. 4397569	Boisko sportowe, korty, miejsce na ognisko, sala rehabilitacyjna, siłownia, sauna	90 w tym: pok. 2-3 os.	50	40 pole namiot	stołówka
10	OW " Ziemowit" Jamońówek Tel. 4397576	Basen kąpielowy kryty, sauna sala gimnastyczna	199 pok. 1 - 3 os.	199		Kawiarnia, stołówka
11	Pokoje Gościnne Jamońówek 229 tel.4397591	Miejsce na ognisko, skutery i sprzęt narciarski	8	8		Kawiarnia, posiłki
12	Gosp. Agroturystyczne "Bacówka Giemzików" Jamońówek 207a Tel. 4397529	Wyciąg narciarski, koń pod siodło, miejsce na ognisko	10 w tym: 10x 2 os.	10		Kuchnia domowa
13	Pensjonat "Bołko" Jamońówek 207 Tel. 4397515	J. w.	14 w tym: 4x 2os. 2x 3os.	14		Restauracja
14	Gosp. Agroturystyczne " Pod Biskupią Kopą" Jamońówek 179 Tel. 4397-535	Miejsce na ognisko , pokój zabaw dla dzieci	1 pok.x 1 osob 2 pok.x 2 osob.	5		Kuchnia domowa
15	Gosp. Agroturystyczne Jamońówek 173 Tel. 4397-664	Miejsce na ognisko , boisko do siatk/kosz. , basen odkryty	2 pok.x 2 osob.	4		Kuchnia domowa

Wyciąg narciarski

- Ścieżka przyrodniczo-dydaktyczna "Z Jarnołówka do Rozdroża Pod Piekiełkiem"
- Ścieżka przyrodniczo-dydaktyczna "Z Pokrzywej przez Olszak i Żabie Oczko do Jarnołówka"
- Ścieżka przyrodniczo-dydaktyczna "Doliną Bystrego Potoku na Biskupią Kopę".

Trasy rowerowe

- Krajowej trasa rowerowa nr 60

Kijów - Burgrabice - Biskupów - Gieraltice - Głucholazy - Konradów - Starowice - Jarnoówek - Pokrzywna - Dębowiec

- Turystyczna trasa rowerowa Gór Opawskich (ok. 40 km)

Przebieg : Prudnik (klasztor o.o. Franciszkanów)- Chocim (stadnina koni)- Dębowiec (pomnik Josepha Eichendorfa) – Pokrzywna (kapielisko) –Jarnoówek (zespół dworski) – Konradów (przejście graniczne) – Głucholazy – Gieraltice- Biskupów (klasztor o.o. Benedyktynów) – Burgrabice – Sławniowice (przejście małego ruchu granicznego)

- Trasa dla rowerów górskich masywem Kopy Biskupiej (ok. 15 km)

Przebieg : Pokrzywna (kapielisko) – Schronisko PTTK pod Biskupią Kopą - Kopa Biskupia 889 m. n.p.m. (turystyczne przejście graniczne) – Jarnoówek

Turystyczne przejście graniczne

Na Biskupiej Kopie funkcjonuje turystyczne przejście graniczne (dla pieszych i narciarzy z paszportem).

I.6 Sfera społeczna

Ludność

Według stanu na dzień 31.12.2003r. Jarnoówek zamieszkiwało 813 osób, a gęstość zaludnienia wynosiła 76 mieszkańców na km².

Organizacje działające we wsi

1. Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Jarnoówek
2. Stowarzyszenie Twórców Ludowych
3. Głucholaskie Forum Turystyczne
4. Ludowy Zespół Sportowy,

Do urządzeń, które stanowią o atrakcyjności turystyczno-rekreacyjnej regionu należy zaliczyć także wyciąg narciarski w Jarnołtówku, stanowiący własność prywatną. Jest to wyciąg orczykowy o długości ok. 300 m, położony na stoku o niewielkim stopniu nachylenia. Obiekt ten wydaje się być mało konkurencyjny w stosunku do tras zjazdowych w Czechach, które przewyższają go długością, infrastrukturą i bazą towarzyszącą, jak również atrakcyjnością położenia i walorami krajobrazowymi. Może on jednak spełniać swoje zadanie jako obiekt o warunkach optymalnych dla mało doświadczonych narciarzy i do nauki jazdy na nartach. Jego atrakcyjność można podnieść poprzez montaż oświetlenia stoku i urządzeń do sztucznego zaśnieżania, które pozwoliłyby na wydłużenie okresu czynnego wykorzystania wyciągu.

Szlaki i trasy turystyczne piesze

- Szlak czerwony - najdłuższy, o długości 37 km. Umożliwiający poznanie najważniejszych atrakcji Gór Opawskich, biegnie z Głuchotaz przez Przednią, Średnią i Tylną Kopę, Skowronków, Jarnołtówek, Biskupią Kopę, Srebrną Kopę, Zamkową Górę, Pokrzywnę, Nową Wieś, Dębowiec do Prudnika.

W obrębie Kopy Biskupiej

- Szlak żółty - 12 kilometrowy, najpopularniejszy szlak prowadzący z Jarnołtówka do schroniska PTTK na Biskupiej Kopie, dalej przez Srebrną Kopę, zboczami Zamkowej Góry i Szyndzielowej Kopy do Pokrzywnej

- Szlak niebieski - 10 kilometrowy, zwany "Szlakiem Przełomu Złotego Potoku" jest jednym z najbardziej malowniczych. Biegnie z Jarnołtówka przez występy skalne zwane Karolinkami, dalej przez Olszak (453 m.n.p.m.), gdzie znajduje się w dawnym kamieniołomie staw zwany Żabim Oczkiem, aż do Pokrzywnej. Tam szlak wchodzi na zbocza Biskupiej Kopy. Szlak kończy się w Jarnołtówku.

Poza wyznaczonymi pieszymi szlakami turystycznymi na terenie gminy funkcjonują znakowane ścieżki przyrodniczo-dydaktyczne, które odgrywają dużą rolę w kształtowaniu świadomości ekologicznej, jak również stanowią atrakcję turystyczną, pozwalającą zapoznać się z dużą różnorodnością geologiczną i bogactwem przyrody tych okolic. Przez Jarnołtówek przebiegają 3 takie ścieżki:

5. Ochotnicza Straż Pożarna,
6. Koło Gospodyń Wiejskich.

Instytucje mające siedzibę na obszarze wsi

Oświata

We wsi działa Publiczna Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Jarnoltówek, do której uczęszcza 80 uczniów. Ponadto funkcjonuje tu oddział zamiejscowy Publicznego Przedszkola nr 1 w Głucholazach opiekujący się 30 przedszkolakami

Kultura

Na terenie wsi swoją siedzibę posiada filia biblioteki, wchodzące w skład Centrum Kultury w Głucholazach i świetlica wiejska.

Inne instytucje użyteczności publicznej

W Jarnoltówku działa placówka Poczty Polskiej oraz Ośrodek Zdrowia, obsługiwany przez Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Eskulap”.

Obiekty będące w dyspozycji sołectwa

1. Remiza OSP
2. Sala widowiskowo-sportowa
3. Biblioteka
4. Boisko sportowe
5. Plac zabaw

Kultura fizyczna i sport

We wsi działa Ludowy Zespół Sportowy zrzeszający 67 zawodników, którzy grają w 3 drużynach piłkarskich:

- drużyna seniorów ligi okręgowej
- drużyna juniorów A klasy
- drużyna trampkarzy A klasy

1.8 Gospodarka i miejsca pracy

Podmioty działające na terenie sołectwa

Rodzaj działalności	Liczba zakładów/gospodarstw	Liczba miejsc pracy
Sfera budżetowa	3	25
Produkcja	3	30
Usługi rynkowe	25	80
Gospodarstwa rolne rynkowe	10	30

Zasadniczymi funkcjami wsi są turystyka i wypoczynek (z elementami lecznictwa klimatycznego i fizjoterapii) oraz usługi. Uzupełniane są one przez rolnictwo, przemysł (wydobywczy) i funkcję mieszkaniową.

Największą liczbę podmiotów stanowią firmy związane z działalnością turystyczną. Funkcjonują: piekarnia, rzeźnia i 4 sklepy spożywcze. Jest kilka restauracji, barów i kawiarenek. Przemysł wydobywczy reprezentuje Przedsiębiorstwo Wydobywania Surowców Mineralnych „Dewon”

II. Analiza zasobów wsi - Jarnołtówek

Rodzaj zasobu	Opis zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu			
		Małe	Srednie	Duże	Wybitne
Środowisko przyrodnicze					X
- walory krajobrazu	Atrakcyjne walory przyrodnicze i krajobrazowe (park krajobrazowy),				
- walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie itp.)	Klimat podgórski, dobre usłonecznienie, średnie nasłonecznienie, dobre warunki wietrzne				X
- walory szaty roślinnej (np. runo leśne, rzadkie gatunki roślin)	Widłak, pióropusznik, lilia złotogłów, barwinek.			X	
- cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Rezerwat przyrody, park pałacowy, rezerwat leśny			X	
- świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	.Kolonie nietoperzy w sztolniach.			X	
- wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Rzeka Złoty Potok, Bystry Potok, Żabie Oczko			X	
- wody podziemne					
- podłoże, warunki hydrogeologiczne	Łupek, kwarcyty, lessowe, gliny ciężkie		X		
- gleby			X		
- kopaliny	fyllity		X		

Środowisko kulturowe - walory architektury wiejskiej - walory zagospodarowania przestrzennego - osobliwości kulturowe - zespoły artystyczne	Park pałacowy budynki wykonane z łupka, łupkiem pokryte dachy. Ośrodki wypoczynkowe, prewentorium, szlaki turystyczne, ścieżki dydaktyczne, ścieżka spacerowa, trasa rowerowa. Galeria sztuki ludowej		X		X
Dziedzictwo religijne i historyczne - miejsca, osoby i przedmioty kultu - święta, odpusty, pielgrzymki - tradycje, obrzędy, gwara - specyficzne potrawy - legendy, podania i fakty historyczne - ważne postacie historyczne - specyficzne nazwy - dawne zawody	Kościół, kapliczki, figury przydrożne. Pielgrzymka do Czech, pasterka na świeżym powietrzu Palenie dziada, noc Kupały, Bigos, knedle, pierogi. Legenda o jednorożcu, szlak kupiecki Josef Streibl. Kopa Biskupia, Piekietko. Bednarstwo, kowalstwo, kołodziejstwo, szewstwo.		X	X X X X X X X	
Obiekty i tereny - działki pod zabudowę mieszkaniową - działki pod domy letniskowe - działki pod zakłady usługowe i przemysł - pustostany mieszkaniowe - pustostany magazynowe, poprzemysłowe	- -	X X	X		
- tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (spichlerze, kuźnie, młyny) - place i miejsca publicznych spotkań - miejsca sportu i rekreacji	Budynki po papierni i młynie Świetlica wiejska, sala sportowa, remiza Boisko sportowe, szlaki turystyczne, sala sportowa, ścieżki dydaktyczne, ścieżka spacerowa.			X X X	

Gospodarka, rolnictwo - miejsca pracy (ilość) - specyficzne zakłady produkcyjne - specyficzne produkty - specyficzne uprawy polowe i leśne - specyficzne hodowle - znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe - możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne - zasoby odnawialnej energii	160 Kopalnia „Dewon”. Lasy bukowe. Świnki wietnamskie. Roza, Dewon, Max Kolektory – energia słoneczna.		X X X	X X	
Mieszkańcy - autorytety i znane postacie wśród mieszkańców - krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą - osoby o specyficznej wiedzy i umiejętnościach - przedsiębiorcy - związki i stowarzyszenia - kontakty i współpraca	Joanna Turek - historyk Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Jarottówek, OSP, KGW, Stowarzyszenie Twórców Ludowych, LZS			X X	
Inne	Ośrodki (Ziemowit, Potok. Leśnik, Max) Schronisko PTTK, Pizzeria Pod Kopą			X	

I Plan Rozwoju na lata 2004 - 2007			II Program rozwoju	
1. Cele jakie musimy osiągnąć, by urzeczywistnić wizję naszej wsi.	2. Co nam pomoże osiągnąć cel?		3. Co nam może przeszkodzić?	Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy.
	Zasoby, których użyjemy.	Silne strony jakie wykorzystamy.	Słabe strony jakie wyeliminujemy.	
A. Tożsamość wsi i wartość życia wiejskiego.				
1. Ochrona przyrody 2. Renowacja zabytków 3. Kultywowanie tradycji	Spółeczna szkoła podstawowa, Świetlica wiejska Koło Gospodyń Wiejskich, Nadleśnictwo Prudnik, Park Krajobrazowy „Góry Opawskie”, Urząd Miejski w Głucholazach, Spółki gminne, Parafia Rzymsko – Katolicka, Rejonowy Urząd Pracy w Nysie.	„Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Jamońtówek”, Aktywność społeczności wiejskiej oraz właścicieli infrastruktury wypoczynkowej w zakresie realizacji przedsięwzięć w zakresie ekologii, turystyki i agroturystyki, Wolontariat i zaangażowanie mieszkańców na rzecz rozwoju wsi, OSP i KGW.	Brak środków finansowych, które można przeznaczyć na wkład własny do programów unijnych, Zaangażowanie niewielkiej liczby osób, Brak silnego i jednolitego lobby turystycznego, Brak zrozumienia działań długookresowych.	1. Edukacja młodzieży i dorosłych w zakresie ekologii, 2. Systematyczna praca w zakresie utrzymania czystości na wsi oraz na trasach i szlakach turystycznych, 3. Cykliczna organizacja imprez o charakterze kulturalnym i rekreacyjnym zarówno pod kątem turystów jak mieszkańców wsi, 4. Inwentaryzacja obiektów zabytkowych, 5. Systematyczna renowacja kapiczek i przydrożnych figurek, 6. Zmiana ogrzewania na gazowe, 7. Ochrona Złotego Potoku dzięki budowie kolektora Złote Hory – Prudnik. 8. Organizacja Dni Jamońtówka
B. Standard życia				
1. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej	Świetlica wiejska, Remiza OSP, Spółeczna szkoła podstawowa, Sala sportowa, Boisko sportowe, Kościół parafialny.	„Stowarzyszenia Rozwoju Wsi”, Rada Sołecka, Właściciele ośrodków turystycznych i gospodarstw agroturystycznych, Drobni przedsiębiorcy i sponsorzy, mieszkańcy.	Niewystarczające środki finansowe z Budżetu Gminy na utrzymanie i remonty infrastruktury publicznej, Niewystarczający stopień zagospodarowania turystycznego, Małe zaangażowanie społeczne	1. Wykonanie dodatkowych urządzeń rekreacyjnych i sportowych wraz z zapleczem sanitarnym w obrębie boiska sportowego wraz z placem zabaw 2. Wykonanie zaplecza sanitarnego oraz szatni przy sali sportowej oraz świetlicy wiejskiej. 3. Przeniesienie biblioteki do przedszkola. 4. Budowa parkingu dla mieszkańców i

				turystów. 5. Systematyczne wzbogacanie infrastruktury turystycznej (szlaki, trasy wraz z elementami małej architektury oraz oznakowaniem i mat. promocyjnymi).
C. Jakość życia				
1. Podniesienie poziomu życia 2. Wzmocnienie poczucie bezpieczeństwa	Infrastruktura mieszkalna oraz usługowa, Tereny pod zabudowę usługową, produkcyjną itp. Istniejąca infrastruktura drogowa, sala sportowa, przedszkole	Liderzy lokalni (rzemieślnicy, artyści, społecznicy)	Brak środków finansowych, Brak zainteresowania podejmowaniem działalności gospodarczej, Brak działań promocyjnych i edukacyjnych oraz ułatwień i ulg dla prowadzenia działalności gospodarczej	1. Ustawiczne kształcenie mieszkańców w zakresie alternatywnych źródeł utrzymania (agroturystyka, rolnictwo ekologiczne, usługi okoturystyczne, tradycyjne rzemiosło) 2. Aktywizacja społeczności wiejskiej w zakresie pozyskiwania środków finansowych na przekwalifikowanie zawodowe i rozpoczęcie działalności gospodarczej 3. Wykonanie oświetlenia, 4. Budowa chodnika, który pełniłby również funkcję deptaka wzdłuż wsi, 5. Doprowadzenie do organizację przez policję sezonowego posterunku. 6. Wykonanie gruntownej modernizacji infrastruktury drogowej 7. Poprawa estetyki i zagospodarowania zagród.
D. Byt				
1. Możliwości zarabiania przez społeczność lokalną	Obiekty znajdujące się w obrębie wsi, a które można zaadoptować do nowych funkcji oraz istniejąca infrastruktura publiczna.	Atrakcyjna lokalizacja wsi pod względem turystycznym.	Brak lokali usługowych, Brak środków finansowych na realizację nowych, alternatywnych źródeł zarobkowania, Stosunkowo zwarta zabudowa części głównej wsi, Brak ulg dla rozpoczynających działalność gospodarczą.	1. Praca w turystyce, agroturystyce, drobnym rzemiosle, rolnictwie ekologicznym. 2. Organizacja imprez o charakterze sportowym i kulturalnym.

III. Ocena mocnych i słabych stron wsi – analiza SWOT

Strony mocne	Strony słabe
• malownicze położenie wsi (górski krajobraz, rzeka, tereny leśne) • Park Krajobrazowy „Góry Opawskie” • miejscowość znana w Polsce jako ośrodek krajoznawczy, ze znaną marką turystyczną Gór Opawskich, • wysoka wartość przyrodnicza terenu • liczne zabytki przyrody ożywionej i nieożywionej • lecznicze właściwości klimatu, potwierdzone przez PAN • rozwijająca się baza noclegowo-turystyczna infrastruktura turystyczna • istniejące gospodarstwa agroturystyczne • działalność licznych organizacji i stowarzyszeń • przywiązanie do małej ojczyzny • wzrastająca wiedza • baza materialna szkoły • sala widowiskowo-sportowa • działające organizacje społeczne • dobre skomunikowanie wsi (PKS) • bliskość granicy czeskiej • turystyczne przejście graniczne na Kopie Biskupiej	• zbyt mała integracja społeczności wiejskiej • mała aktywność i zaangażowanie wszystkich grup społecznych • migracje (młodych) poza region • zubożenie społeczeństwa • bezrobocie wywołujące zubożenie • zły stan nawierzchni dróg • braki w infrastrukturze turystycznej • braki w infrastrukturze technicznej (brak kanalizacji, brak sieci gazowniczej) • zaniedbania w infrastrukturze ochrony środowiska (zanieczyszczenie Złotego Potoku, niska emisja) • słabe wyposażenie części bazy hotelowo-turystycznej • wciąż istniejące zaniedbania w estetyce wsi
Szanse	Zagrożenia
1. Możliwość uzyskania środków finansowych (dopłaty bezpośrednie itd.,) 2. Udział w programie „Odnowa wsi w województwie opolskim” 3. Aktywnie działające organizacje 4. Poczucie potrzeby poprawy warunków życia u większości mieszkańców 5. Wejście do UE i pozyskanie środków finansowych na rozwój infrastruktury 6. Likwidacja bezrobocia 7. Zatrzymanie migracji (ucieczki) młodych ludzi 8. Doksztalcanie społeczeństwa – szkolenia i kursy 9. Produkcja „żywności ekologicznej” 10. Możliwość dalszego rozwoju agroturystyki 11. Poprawa infrastruktury ochrony środowiska budowa kanalizacji i nowej sieci wodociągowej	1. Bezrobocie • ubożenie społeczeństwa • patologie wywołane brakiem pracy duże bezrobocie „dziedziczone” w rodzinach hamuje rozwój cywilizacyjny społeczności 2. Brak środków finansowych 4. Odpływ młodych i wykształconych ludzi ze gminy, zwłaszcza młodych • migracja ludzi młodych, wykształconych i wykwalifikowanych • niebezpieczeństwo jeszcze większej migracji w przyszłości

IV. Planowane kierunki rozwoju

IV.1. Wizja wsi

Jarnołtówek dzięki wykorzystaniu swoich potencjalnych możliwości oraz zaangażowaniu społeczności lokalnej będzie wsią:

- zamieszkałą przez społeczeństwo aktywne, zaangażowane, odpowiedzialne, współpracujące na rzecz rozwoju społeczno-ekonomicznego oraz prezentujące i promujące swoje dziedzictwo historyczne i kulturalne;
- o nowoczesnej i zadbanej bazie uzdrowiskowo-rehabilitacyjnej, sportowo-rekreacyjnej i hotelowo-turystycznej, zróżnicowanej pod względem oferty;
- wykorzystującym potencjał miejscowego rolnictwa, zarówno pod względem produkcji, przetwórstwa rolno-spożywczego jak i usług agroturystycznych;
- opierającym swój rozwój na wykorzystaniu walorów krajobrazowych i turystycznych

IV.2 Program rozwoju

1. Obszar rozwoju „Tożsamość wsi i wartość życia wiejskiego”

Cel 1 a 1. Ochrona przyrody

- Edukacja młodzieży i dorosłych w zakresie ekologii
- systematyczna praca w zakresie utrzymania czystości na wsi oraz na trasach i szlakach turystycznych,

Cel 1 b Renowacja zabytków

- inwentaryzacja obiektów zabytkowych,
- systematyczna renowacja kapliczek i przydrożnych figurek,

Cel 1 c Kultywowanie tradycji

- Organizacja Dni Jamołtówka
- Cykliczna organizacja imprez o charakterze kulturalnym i rekreacyjnym zarówno pod kątem turystów jak mieszkańców wsi,

2. Obszar rozwoju „Standard życia”

Cel 2a Zagospodarowanie przestrzeni publicznej

- Wykonanie dodatkowych urządzeń rekreacyjnych i sportowych wraz z zapleczem sanitarnym w obrębie boiska sportowego wraz z placem zabaw

- Wykonanie zaplecza sanitarnego oraz szatni przy sali sportowej oraz świetlicy wiejskiej.
- Przeniesienie biblioteki do przedszkola.
- Budowa parkingu dla mieszkańców i turystów.
- Systematyczne wzbogacanie infrastruktury turystycznej (szlaki, trasy wraz z elementami małej architektury oraz oznakowaniem i mat. promocyjnymi).

3. Obszar rozwoju „Jakość życia”

Cel 3 a Podniesienie poziomu życia

- Ustawiczne kształcenie mieszkańców w zakresie alternatywnych źródeł utrzymania (agroturystyka, rolnictwo ekologiczne, usługi okółoturystyczne, tradycyjne rzemiosło)
- Aktywizacja społeczności wiejskiej w zakresie pozyskiwania środków finansowych na przekwalifikowanie zawodowe i rozpoczęcie działalności gospodarczej
- Wykonanie oświetlenia,
- Budowa chodnika, który pełniłby również funkcję deptaka wzdłuż wsi,
- Wykonanie gruntownej modernizacji infrastruktury drogowej
- Poprawa estetyki i zagospodarowania zagród.

Cel 3 b Wzmocnienie poczucie bezpieczeństwa

- Doprowadzenie do organizację przez policję sezonowego posterunku.

4. Obszar rozwoju „Byt”

Cel 4 a Możliwości zarabiania przez społeczność lokalną

- Praca w turystyce, agroturystyce, drobnym rzemiośle, rolnictwie ekologicznym.
- Organizacja imprez o charakterze sportowym i kulturalnym.

CZĘŚĆ II

OPIS PROJEKTU REALIZACYJNEGO

:

- **Indywidualna nazwa projektu:**

Trasy dla rowerów górskich wraz z infrastrukturą na terenie Jarnołówka

- **Cel projektu:**

1. Rozwój funkcji turystycznych wsi Jarnołówek
2. Wzbogacenie istniejącej infrastruktury szlaków turystycznych.
3. Stworzenie produktu przeznaczonego dla turystów aktywnych
4. Rozwój usług noclegowych, handlowych, gastronomicznych
5. Wzrost pozarolniczych źródeł dochodów poprzez działalność agroturystyczną i rzemieślniczą
6. Ochrona przyrody dzięki ograniczeniu ruchu w ostojach rzadkiej flory i fauny

- **Beneficjenci**

1. Turyści i kolarze
2. Społeczność wiejska

- **Przeznaczenie (funkcje projektu)**

1. Stworzenie warunków do uprawiania kolarstwa górskiego
2. Organizacja imprez sportowych, turystycznych i promocyjnych
3. Umożliwienie bezpiecznego korzystania z tras MTB

- **Zakres**

1. Długość tras: 30 km
2. Infrastruktura przy trasach obejmować będzie: deszczochrony – 3 szt. wygradzenia do miejsc odpoczynku dla kolarzy – 150 mb. zabezpieczenie miejsc niebezpiecznych wygradzeniami – 200 mb. podest na miejsce widokowe – 1 szt. miejsca na ogniska – 2 szt. kosze na śmieci – 10 szt.

- **Działania**

1. Projekt

- opracowanie szkiców w terenie,
- naniesienie przebiegów planowanych tras na podkłady geodezyjne oraz ich opracowanie graficzne,
- uzyskanie pozwoleń na wytyczenie tras od odpowiednich służb, administracji i właścicieli,
- opracowanie opisu technicznego oraz krajoznawczego tras.

2. Przygotowanie tras

- przygotowanie tras do znaczenia poprzez ich wyczyszczenie, usunięcie stwarzających zagrożenie przeszkód, uzupełnienie podłoża, prace naprawcze mostków i przepustów itp.

3. Tyczenie i znakowanie

- znakowanie tras poprzez naniesienie oznaczeń
- wykonanie oznakowania turystycznego poprzez wykonanie elementów - słupów do montażu drogowaskazów, tabliczek itp.
- wykonanie oznakowania sygnalizującego niebezpieczeństwa oraz stopień trudności trasy,

4. Infrastruktura

- wykonanie deszczochronów, wygrodzeń, zabezpieczeń, miejsc widokowych, miejsc na ogniska, koszy na śmieci

5. Informacja

- projekt oraz wykonanie tablic informacyjnych

• **Harmonogram**

Działanie	VIII 2005	IX 2005	X 2005	XI 2005
Działanie 1	██████████			
Działanie 2		████████████████████		
Działanie 3			████████████████████	
Działanie 4			████████████████████	
Działanie 5			████████████████████	

• **Rezultaty**

- zwiększenie ruchu turystycznego
- wzrost znaczenia usług okółoturystycznych
- ochrona środowiska

SZACUNKOWY KOSZTORYS PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA

Trasy dla kolarzy górskich wraz z infrastrukturą na terenie Jamolówka (wartość całkowita - 25.000 zł)

L.p.	Nazwa zadania	Koszt
1.	Wykonanie projektu • zakup podkładów geodezyjnych• opracowanie szkiców do uzgodnień i pozwoleń• opracowanie graficzne przebiegu tras wraz z profilami	1.800 zł 200 zł 400 zł 1200 zł
2.	Przygotowanie trasy • przygotowanie i uporządkowanie tras (czyszczenie, usunięcie przedmiotów niebezpiecznych, miejscowe uzupełnienie podłoża itp.)• prace naprawcze mostków, przepustów itp.	4.000 zł 1.000 zł 3.000 zł
3.	Znakowanie i tyczenie • naniesienie oznakowania• wykonanie oznakowania turystycznego (słupy, kierunkowskazy, tabliczki)• wykonanie oznakowania zabezpieczającego (tablice sygnalizujące trudności na trasie)	4.600 zł 1.600 zł 2.000 zł 1.000 zł
4.	Wykonanie infrastruktury tras • wykonanie deszczochronów, miejsc widokowych wygradzeń i zabezpieczeń oraz miejsc na ogniska	10.600 zł 10.600 zł
5.	Wykonanie tablic informacyjnych • projekt oraz wykonanie tablic informacyjnych z przebiegiem tras	4.000 zł 4.000 zł